

## Sermo

conditionis ingressus et dānabile hūane dissolutionis egressū culpabilē hūane puerfationis progressū. Ista gloria fuit beat⁹ Donatus ornatus. nā habuit p̄sciam purā nō foris peccatorū maculatā. Iō pōt dicere illud. ps. xvij. Scdm puritatē manū meaz retribuit mihi. qz custodiui vias dñi. Habuit corpori integritatē vt ei p̄petit illud Esa. xxxv. Gloria libani data ē ei. Liban⁹ cādidatio interp̄ta et significat mētis carnisqz sue mundiciā. **T**ertia gloria fuit eternalis q̄ ē omnium nostrū finis desiderioz. et p̄sistit etiā in quatuor. Primo in sanctorū societate. Quid enī dulcius q̄ ēē in cōsortio tantoz sanctorū cuz xpo regnantū. Omnia societas et predulcis ex societate suauitas videt tot sanctos qui sunt reges purpura vestiti diademate coronati super hunc solem oibus bonis pleni. de quibus dicit ps. cxlix. Exultabunt sancti in gl̄ia letabunt in cubilib⁹ suis. Scdo p̄sistit i bonoz omnīū societate. In hac enī vita semper scientiis p̄ficere cupim⁹ et nunq̄ qd cupimus obtineri qz quātūcūqz intelligam⁹ et p̄ficiam⁹ semp̄ supest qd queramus. Iō legif in gestis phoz. cum quidā phs ad mortē venisset dixit se dolere qz iā deberet mori cū iaz tunc incipiebat discere. et ali⁹ interrogatus vbi eēt terminus scie dixit. Vbi ē termin⁹ vite. Tante autē capacitatis volūtas humana ē vt oibus bonis mūdi satiari nō posset. Nā totus mūdus Alexandro nō sufficit. nec alii cui regū potuit eē sufficiens qd possidebat. ergo quanta ē illa gl̄ia q̄ sic intellectū p̄sumat affectū satiari vt nihil vltra qd possideat querat. sed oīno p̄tent⁹ existat. fm̄ illud ps. xvj. Satiabor cū apparuerit gl̄ia tua. Tercio cōsistit in omnīū bonoz reuelatiōe. qz nihil boni homini occultat vnde debebat eē letus vt beatus. Quarto hec gl̄ia cōsistit in clara dei visione. Oia enī alia mūdi bona oia celestia nō sufficerēt nobis data nisi diuinā essentia viderem⁹. Iō dixit quidā phs qz tam delicata est dei visio totoqz honore dignissima vt quicquid haberi possit illa nō habita non facit hoīem b̄tīm s̄ miser. q̄ summe beati erim⁹ qñ deū in seipso videbim⁹. Et hāc gl̄iam certissime posuit dñs sup famulū suū sanctum Donatū. habet enī cōsortium cum celestib⁹ ciuib⁹. et est bonis oibus satiatus nihilqz ē qd sit ei occultū cum vidit deū facie ad faciē in quo tanq̄ in speculo clarissimo relucēt oia et apparent. Ideo conuenienter assumptū ē pro festo ip̄ius hoc verbum magna ē gloria eius in saluari tuo.

**S**ermo primus de sancto Laurentio.

## Adam et vide

**A**bo visionē hanc quare nō p̄burat rubus. Exo. iij. **A**li. in spec. na. x. li. c. xvij. dicit Salmādra ē serpens qui solo incendio repugnat sola inē alia anima/ lia ignē extinguit et in igne sine cōsumptione viuit. Et causa hui⁹ ē magna frigiditas. Nā recte sic glacies in igne piecta ip̄m extinguit Ita hec bestia veniens in ignem p̄pter sui frigoris frigiditatē vt p̄z de pelle ei⁹ de q̄ sunt interdū cingula regū qui p̄ longā vetustatē in ignē proiecti nō p̄burūf. sed ille purgati extrahunt. de hac etiā lichmina sunt i lapa dib⁹ q̄ nullo incendio p̄burūf. **S**piritualit̄ per Salmādrā. b. Laurentiū possum⁹ designare. qz recte sic Salmādra apparet solū tempore pluuię et tēpestati. sed in tempore deficit serenitatis. Ita. b. Laurenti⁹ tēpore p̄secutiōis martyruz noluit occultari. qz cū Sixtus papa ad passionē ducere ap̄paruit Laurenti⁹ clamās. q̄ progredi p̄f sine filio. q. d. Parat⁹ sum tecū mori o pater nō me derelinquas. Iste sanctus martyr positus in ignē illelus in mēte p̄māsit. et frigiditate sue castitatis p̄ ignē diuine charitatis materialē extinxit. Qd declarat. b. Amb. in sermone de hac festiuitate dicēs. Quāuis rex i pius ligna subijceret vt incēdia maiora incēderet. tñ sanct⁹ Laurenti⁹ fidei calore accensus nō sensit. Et dū xpi p̄cepta cogitat frigidū ē illi oē qd patit̄. Et subdit Laurentius i craticula flāmaz igne torquef ardebat extri secus tyranni sententis incēdijs. S̄z maior illum extrinsec⁹ xpi amoris flāma torquebat nec pōt viscerib⁹ igniū tormēta sentire. qz sensibus padisi refrigeria possidebat. hec ille. Ecce quō hec Salmādra. b. Laurenti⁹ in ignē piect⁹ incēdijs illi⁹ repugnauit nec p̄bustus fuit qz innuif in verbis p̄missis vbi p̄paf ru bo incōbusto. In quib⁹ a trib⁹ p̄ncipalit̄ cōmendat̄. Primo quātū ad meritū qd habuit h̄ tangit̄ in rubo. Scdo quātū ad tormentum qd sustinuit h̄ tangit̄ in incēdio. Tercio quō p̄ualuit. h̄ tangit̄ in miraculo. De p̄mo ē nō tandū fm̄ Jsi. li. xvij. Rubus ē densitas spinaz et alioz fructuū aculeos habentiū et acriter pungit. et p̄ hūc significat. be. Lauren. q̄ fuit plen⁹ aculeis passionū fm̄ qd dicit Amb. in sermone hodie. Nō enī fratres. b. Laurōtiū breui simplici⁹ passione p̄imitur. nā qui gladio percutitur simul moritur. qui in flammaz camino mergitur vno impetu liberatur. hic autem longa et multiplica pena cruciatur. Et subdit legimus beatos pueros i pe



nar suaz flāma deambulasse ⁊ igneos gladi  
os cōculasse. s; beatus Lau. maior glia pfe  
rendus. siquidē illi in penaz suaz flāma am  
bulant. hic in ipso supplicij igne recumbit.  
illi vestigijs pedū ꝑculcāt incēdia. iste late  
rū suoz incēdia diffusionē restringit. illi stan  
tes in penis eleuatis manib⁹ orabāt ad do  
minū. iste prostrat⁹ in sua pena toto corpore  
suo dñm deꝑcat. hec Amb. Vide q̄ plenus  
aculeis passionū fuit. be. Lauren. Recte sic  
plenus stimulis ē rubus pūgentib⁹. **¶** Et  
ē sciendū q̄ rubus h; plures pprietates que  
merito. b. Lauren. pnt cōiter appropriari.  
Primo rubus ē siccus ⁊ frigidus a natura.  
q̄ ē frigidus ꝑ ex h; q̄ hoies tpe estiuo pro  
pter refrigeriū declinat seu se ponūt infra ru  
bum. Ita. b. Lauren. fuit frigid⁹ ab estu cō  
cupiscētie ⁊ libidinis. Iō significat ꝑ rubū  
ardentē sed nō cōbustū. de quo legi Exod.  
liij. **¶** Moyſes pascēs oues ietro socij sui sa  
cerdotis Madian. cū minasset gregē ad in  
teriora deserti apparuit ei angelus in perso  
na dñi in flāma ignis. ⁊ vidit q̄ rubus arde  
bat sed nō cōburebat. hec fuit figura quib⁹  
b. Lauren. ardet igne concupiscētie male  
carnalis tñ nō cōburebat. S; intus frigid⁹  
fuit ab omni luxuria. fm illud Job. xxxij.  
Mundus sum ego. s. a virijs carnis ⁊ absq;  
delicto imaculat⁹ ⁊ iniquitas nō ē in me. Iō  
pōt dicere illud. Eccl. xli. In medio ignis. s.  
ꝑcupiscētie luxurie nō sum estuat⁹. Fuit enī  
in medio ignis sicut adolescēs in quibus ad  
bucestuat ignis luxurie. sed tñ ptransit inu  
stus. Sic de hoc dicit maximus in sermone p  
sentis diei. Ecce. b. Lauren. transit per ignē  
quo nō inhorruit inustus. sed effulsit illumi  
natus arsit ne arderet. ne vreret adustus nō  
ē. hec ille. ⁊ illud fuit magne grē ⁊ virtutē eē  
in igne cōcupiscētie. ⁊ nō ꝑburi. **¶** dicit Am  
bro. li. de interpellatiōe Job. c. viij. In pnci  
pio adolescentia magis ad vitia scz carnalia  
lubrica eē cōsueuit. qz pueritia h; innocētā  
senectus prudentiā. Sed adolescētia sola in  
ualida. viribus infirma. ꝑsilij vitia colens.  
⁊ illecebra delitijs. Sic hoc videm⁹ de ado  
lescentib⁹ modernis qui se exponūt diuersis  
fornicationū generib⁹ dicētes sic ait Aug⁹ i  
sermone de vita familiari extraneaz mulie  
rū. adolescēs sum iam facio qd delectat. post  
ea pñiam agam. S; illud ē simile q̄t vn⁹ di  
cat percutio me gladio crudeli vulnere. ⁊ ꝑ  
ea vadā ad medicū ⁊ nescit q̄ vni⁹ hore pun  
cto vulnus accipit. s; ꝑ longa tpa ad sauita  
tē pñinā vix reuocat. hec Aug⁹. sed sic non  
b. Lauren. sed habuit pprietates bonorum

adolescentū timorē dei. De quib⁹ dicit bea.  
Amb. li. d. officijs. c. xix. Est enī bonoz ado  
lescentū timorē dei hfe. referre parentib⁹ ho  
norē. exhibere semorib⁹. castitatē nō asper  
nari. humilitatē diligere. **¶** Scdo rub⁹ ē  
cōis oibus. ois enī hō q̄ voluerit ad ipm ac  
cedit ⁊ colligit nec nulli colligere inhihetur.  
ita. b. Lau. fuit cōis dādo oib⁹ hoib⁹ elemo  
synaz fm qd dicit ꝑs. cxj. Dispersit dedit pau  
peribus. s. indifferēt oibus indigentib⁹. iō  
iusticia ei⁹ manet in seculū seculi. Sup q̄ dicit  
Maximus. Quō nō huiusmodi in eternuz  
manet iusticia quā nō solū facto impleuit et  
ope. sed elemosynaz tam in vita q̄ ꝑ mortē  
Iō refert Greg⁹. turonensis exemplū. Cū q̄  
dam sacerdos quandā eccliam sancti Laurē  
tij repararet. ⁊ trabs quidā nimīū breuis esset  
rogauit. b. Lauren. vt qui paupes foueret.  
sue inopie subueniret. qd cū rogasset subex  
creuit vt pars nō modica supabūdaret. quā  
nimietatē sacerdos abscidit. ⁊ inde multas i  
firmitates sanauit. sic nos ab eo discamus ⁊  
indigentib⁹ subueniamus. Iō docet beatus  
hiero. in eplā quadā. Sine discretiōe oib⁹  
indigentibus tribuas nō qras cui qre. sed q̄  
bulsūq; in quacūq; necessitate poterit succur  
rere. ⁊ hoc pncipalit⁹ sacerdotes opulenti. qz  
eoz bona sunt pauperz. Teste hiero. d. vita  
clericali. Omnis possessio sacerdotū itellige  
quā habēt ab intuitu ecclie elemosyna ē pau  
perz hoim. Et si qd vltra necessitatē vite pos  
sident nec i elemosynā pauperz erogauerint  
furtū ⁊ sacrilegiū existit. Teste deo. S; hoc  
pauci animaduertūt sacerdotes. nā quozuz  
dom⁹ deberēt eē cōes pauperib⁹. vt habet  
xviij. q. i. cano. si cupis. que ⁊ patent omnib⁹  
pegrinis ⁊ hospitibus. sic h; xliij. dis. Quie  
scam⁹. nūc statim cōiter claue ⁊ nulli pauperi  
patēt ⁊ raro de illis buccella sit panis electa  
iō talib⁹ spēalit⁹ dicit xps in districto exami  
ne. Esuriui ⁊ nō dedisti mihi māducare. ⁊c.  
Abat. xxv. Tertio rub⁹ ē breuis stature. nō  
enī crescit in altū sic alte arbores qd puenit  
ex siccitate quā in se h; q̄ siccū ꝑsumit humi  
dū si aliqd ē. ⁊ nō sinit in altū rubū eleuari.  
fm naturales. Ita. b. Lauren. fuit breuis b  
ē humilis. qz sciuit se i sua humilitate sblima  
ri. Fuit enī archidiacon⁹ sedis apostolice ꝑ  
quē vt aiunt in romana sede ali⁹ nō surrexit  
sed de h; se nō extulit sic nunc qdā de suis di  
gnitatib⁹ iactāt ⁊ extollūt. qz nouerat q̄ ar  
bores alte fm pñli. in spēc. natu. citi⁹ exale  
scūt q̄ fit ꝑpter elongationē humoris quem  
difficulter pnt attrahere. ita de altis supbis  
bonorib⁹. Iō. b. Amb. in sermone q̄ incipit



libent vobis p̄dicare cōpat ip̄m grano sinapis qd̄ ē modicū. Lū dicit. b. Lauren. Grano sinapis possum? cōpare qd̄ diuersis attriti passionib? p totū orbē gr̄a sua meruit flagrare mysterio qd̄ antea cōstitutus in corpe erat humilis. egror? et vilis. hec Amb. Sed ecōtra qui volūt in altū extolli grauius ruūt. sic et audiūm? a patrib? n̄ris qd̄ vtiq; nō sine magno tremore recolo. s; multo timore cōfiteor prius ascendere vsq; ad celos et inter sidera n̄ dū suū collocasse postmodū aut cecidisse vsq; ad abyssos et alas eorū infernū rapuisse. v̄dimus stellas cecidisse de celo vsq; ip̄etu ferientis caude draconis et eos qd̄ iacebāt i terre puluere a facie subleuant? man? celos ascendisse. quare antē illa oīa. qd̄ in montē ascendērunt in quē ascendit diabol? hec ille. Jō. b. Laurenti? noluit cū alijs in altū crescere. sed cum tabe humili declin? pmanere. Et hoc qd̄ ad primū. Quantū ad secūdū p̄mendat? quo ad tōrtū qd̄ sustinuit qd̄ significat i incendio Videm? enī naturā r̄i re p̄ ignē accēsa vt ferro vel carbone ignito si habuerit aliqd̄ refrigerās sicut ē ros aqua pruina. tunc incendiūz extinguet. Ita. b. Lauren. qui fuit incēsus igne exteriori habuit triplex refrigeriū quo illd̄ incendiū extigebat. **P**rimū fuit desideriū celestis glorie qd̄ p̄ rore significatur. De quo dicit Ambro. in sermone antedicto. licet iacebat ante pedes tyranni exusta caro corporis ei? tū animus demorabāt in celis. de hoc etiā dicit beatus Aug? in sermone huilius festiuitatis ardet totus viscerib? fortissimus martyr et v̄r̄ sed i regnū dei pmissaq; fideli mente tractans refrigeria conscie exultat nec penali flexus ē incendio. cuius in peccatore insupabilis spū sancti flamma feruebat hec ille. Ita et nos si incendimur flammis tribulationū habeam? cū. b. Lauren. celesti glorie desideriū meditādo fm̄ Ciprianū illi. de moralitate. qualis illic celestius voluptas sine timore moriendi et cū eternitate viuendi. que summa et ppetua felicitas illic ē ap̄lorū chorus gloriofus. illic pphetaz exultatiū numer? illic innumerabilis ppl̄s ob certaminis et passionis victoriā ornatus. qualis illic triūphātes v̄gines. et illic remunerat felicitē patientes. Tunc reuera ardore et passionē et incendiū et tribulationes corporis extinguemus et min? curem? qd̄ fm̄ Senacā. Spes p̄m̄ solatiū ē laboris. et meditatio legi diuine de qd̄ dicit Amb. vbi supra. Lū. b. Lau. xpi p̄cepta cogitat frigidū ē oē illud illi qd̄ patit. Jō pōt de illo exponi illud ps̄. j. In lege dñi fuit volūtas ei?. et in lege ei? meditabit die

ac nocte. Sic debem? nos iugit̄ legem dei cogitare. qd̄ dicit Hiero. sup̄ Jobem. Omel. iij. Nihil ē ita terribile diabolo ex his qd̄ impugnantur ab eo cogitationibus vt mēs diuina cogitans. et huic semp se inijciens. De h̄ etiā hugo super Ibiere. Sensus mentis rōnalis ille quo diuina percepimus aliquādo ad dominū p̄iungendo admittitur. Secundū fuit puritas interne cōscientie quā habuit beatus Lauren. Sicut testat ps̄. xvj. Probasti cor meū et non est inuenta in me iniquitas. et propter p̄scie puritatē merito in craticula exultauit. qd̄ fm̄ sapientē nō ē oblectamētū sup̄ cordis gaudiū. Eccl̄. iij. Et h̄ quo ad secūdū Quantū ad tertiū p̄mendat? quo ad triūphū quo p̄ualuit. Ubi nota qd̄ tripliciter triūphauit vel p̄ualuit. Primo p̄tra sensualitatē qd̄ p̄ ex illo qd̄ p̄tra naturā sensualitatē qd̄ natura liter lesiua horret in ip̄o incendio exultauit. Ideo dixit ad decium qd̄ ille eēnt epule delectabiles quas semp optauerat. Ex quo patz qd̄ beatus Lauren. ad p̄fectionē apostolorū puenit qd̄ ibāt gaudētes a p̄spectu cōsiliū qm̄ digni habiti sunt. et. vt habet. Act. v. Tertiū triūphauit p̄tra tortorū ferocitatē. qd̄ p̄ ex his qd̄ ip̄is subijciētib? prunas insultauit leuita xpi. et de mora qd̄ ei? pena nō acceleret rephendit. Jō potuit dicere illud Thry. hec mihi sit p̄solatio et affligens me dolor nō parcat sciens qd̄ iuxta magnitudinē doloris crescat magnitudo eterne exultationis. Tertiū vicit p̄tra regiā p̄tātē. nā in craticula ferrea posit? et prunis ardentibus suppositis tāq; piscis christo assatus decio insultauit dicēs. Ecce miser assasti me vna parte gyra. i. verte aliam et manduca. Ex predictis patet qd̄ magna erat visio ista. erat quidem magna manifeste qd̄ in solita magna feritate carnificum et vtilitate. quia in magnum firmamentū fidei nostre cedit qd̄ beatus Laurentius. ita ardebat exterius per corporis exustionem qd̄ nō cōburebatur interius per mentis lesionem. sed floruit viriditate fidei vt dicere possit cū ps̄. xxvj. Refloruit caro mea et ex volūte mea cōfitebor dñō. Et hoc quo ad tertium

Sermo secundus de sancto Laurentio.

**I**si granus frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum manet. si autē mortuum fuerit multum fructū affert. Job. xij. Petrus de crescen. de rusticorum comodis lib. iij. dicit. Ex lolium non est bonū in cibum humanum. quia h̄z vim venenosam qd̄ mētē inebriat et conturbat. S; tū virtutem



vulneꝝ sanatiua. cocta in cortice radicis et vul-  
neribus apposita putrefactioes mundificat at-  
que sanat. **S**z triticum est optimum in cibum hominis. quia  
laudabile sanguinem generat et venenis obui-  
at et repugnat. Spirituali per lolium mali intelli-  
gunt. quia tales non cibant alios exemplo bone vi-  
te et doctrine. **I**o per tanto iussu sunt eradicari.  
**E**xo. xxiij. **M**aleficos ne patiari viuere sup-  
terra. **I**de iubet. b. **I**hiero. Et ponit in cano.  
xxiiij. q. iij. Resecande sunt inquit putride car-  
nes et scabiosa caulibus eius ouis repellenda ne  
tota de eis massa corrumperetur et putrescat. **H**ec  
ille. **S**z tamen quis non cibant bonos abstergunt  
tamen ab eis peccatorum putridos morbos in qua  
tamen puniunt eos propterea iussu dei ut viuere per-  
mittant et cum bonis puerant. **I**n illud **D**eus.  
xxiiij. Non abomineris idumeum nec egypti-  
um quoniam aduena fuisti in terra egypti. **A**d ex-  
ponens. **P**ico. de lyra dicit. **P**er egyptium quod  
interpretatur tenebrosus significatur et malus quem  
iustus non debet abominari. quia fuit aduena  
in terra egypti. hoc est peccatoris. quia iustus et re-  
ctus peccauerunt ei. **D**eus. xxiiij. **S**z per triticum  
intelligunt boni quod vita verbo et exemplo pa-  
scunt fideles et venenis resistunt peccatorum quibus fuit  
b. **L**auren. qui verbo et exemplo christi fideles sagi-  
nauit et peccatis decem repugnauit. **I**o hic in  
verbis thematis tritico assimilatur. cum dicitur  
**N**isi granum frumenti. etc. **I**n quibus duo descri-  
bunt. **P**rimo mortis eius necessitas. ibi. **N**isi  
granum frumenti. **S**cdo passionis utilitas. ibi.  
**S**i autem ipsum mortuum fuerit. etc. **D**e primo est no-  
tandum secundum naturales. si granum tritici aut alte-  
rius frumenti dicitur ferre fructum. necesse est ut a semi-  
natore in terram persiciatur in qua prius subaz amit-  
tat et moriatur. et nisi taliter moreretur nequaquam  
fructus multiplicarentur. sicut dominus hic in pa-  
rabola insinuat dicens. **N**isi granum frumenti.  
**A**d mystice per granum tritici significatur bea.  
**L**auren. multiplici ratione. **P**rimo triticum iter  
alia frumenta interius est albidissimum et illud in ce-  
tera est optimum et magis nutritiuum. de illoque me-  
lior farina ad pisandum panes fiunt. **I**ta. be.  
**L**auren. fuit albus per virginis castitatem et castitatem  
**I**ta ut dicere posset illud **T**ob. iij. **A**bundantiam  
seruauit animam meam ab omni concupiscentia. **V**ere  
decurrit tanquam ministrum altaris ipsum esse per continen-  
tiam album. quia dicit per **G**reg. i. registro. et habet  
in cano. j. q. j. **N**ecesse est ut manus sit mun-  
da quod diluere sordes curat ne tacta queque de-  
terius inquinet. **S**ed nunc non aduertunt ministri  
altaris et ecclesie. sed ut **B**ern. de contemptu se-  
culi dicit. puritatis auctorem in puro corde et  
corpore ministrent. ne verentur stare angelum  
domini qui secet eos medios et disponat. **S**z om-

nino audent agni immaculati sacras contingere  
carnes. **E**t intigere in sanguine saluatoris ma-  
nus nepharias quibus paulo ante pro chdo-  
lor meretrices pertractauerunt. hec ille. **S**z  
secundo granum tritici est maioris nutrimenti si non  
fuerit nimis nouum. sed si fuerit nouum est parci  
nutrimenti. et illud si comeditur crudum est inflati-  
uum et lateribus dolore commouet. cito etiam co-  
uertitur in putredinem et aliquando lumbrici. et  
alii vermes ex illo cito generantur ut dicit **I**sa/  
acin dietis. **S**z. b. **L**auren. tanquam nobilissimum  
granum fuit boni nutrimenti multos pauperes  
pascendo. **I**n illud **P**s. cxj. **D**isperxit dedit  
pauperibus. **P**erpendit enim illud **I**sa. lib. iij. de  
sum. bo. **H**oc tamen habet possessio reum presentium. ut  
vitam reficiat miserorum. **S**imiliter illud. b. **A**ug. **N**ihil  
inueniunt omnes diuitiarum viri in manibus  
suis. **U**is inquit aliquid inuenire post mortem  
in manibus tuis noli tenere vitam modo pau-  
peris respice manus plenas. **S**ed sic modo  
non faciunt rectores ecclesiarum **S**unt enim valde par-  
cissimi nutrimenti pauperibus parum vel nullum a-  
liquod erogando nec hunc gloriosum martyrem imi-  
tando. de quo cauit. **L**euita laurētius bonum  
opus opatus est quod thesauros ecclesie dedit  
pauperibus. **I**deo de illis dicit. **A**mb. li. ij.  
de officiis. **E**t habet transumptiue in canone  
xij. q. ij. c. aurum. **A**urum habet etiam ecclesia non ut  
seruet. sed erogat et subueniet in necessitatibus.  
quod opus est custodire quod nihil adiuuat. **O** sacer-  
dos nonne dicturus est tibi dominus. cur passus es  
tot inopes fame mori. **A**ux in ecclesie vasa ha-  
bebas nec pauperibus elemosinam ministrabas.  
melius fuit ut vasa seruares quam metalla. **T**i/  
muit inquit ne in templo ornatus deesset. **R**nde-  
bit aux sacra non querant neque auro placant quod au-  
ro non emunt. ornatus sacrorum redemptio est capti-  
uorum. **I**lle thesaurus verus est quod opus est quod sanguis  
christi opatus est. vere illa vasa sunt preciosa vasa  
quod redimunt animas a morte. hec ille. **A**d idem dicit  
b. **B**ern. in apologetica. **O** vanitas vanita-  
tum fulget ecclesia in parietibus. eget in pau-  
peribus suis. lapides auro induit. et suos fili-  
os nudos deserit. de sumptibus egenorum serui-  
tur oculis diuitum. inueniunt curiosi quo delectantur  
et non inueniunt miseri quo sustententur. **I**o  
dicit **I**hiero. ad paulinum. verum christi templum  
animam credas. illam exorna. illam vesti. illi of-  
fer donaria. in illa christum suscipe. que enim est  
utilitas parietes gemma fulgere et christum in pau-  
peribus mori fame. q. d. nulla **T**ertio granum  
tritici est interius fuscum. per quod significatur  
humilitas. b. **L**auren. qui beatus **S**ixto in om-  
nibus tanquam patri humiliter obediunt. et si  
significatur humilitas bea. **L**auren. q. b. **S**ixto



In omnibus tanq̃ patri humiliter obediuit et  
 pauper pedes lauit quibus eēt archidiacon⁹  
 rome q̃ tunc nulli alteri ē cōcessum. Jō bene  
 cōpleuit illud. Eccl̃i. iij. Quāto maior es hu-  
 milita te in oib⁹. Sup̃ quo dicit glosa. Quis  
 humilitas i oib⁹ sit laudabilis. maxime tñ  
 in potentibus et predicabilis. q̃ nulla maior  
 ipm merces coronabit. Cui gl̃iose cōcordat  
 Bern. dicēs. Cū omniū indifferentē psonaz  
 humilitas sit quedam turris a facie inimici.  
 Nescio quo pacto sit maior i maiorib⁹. clari-  
 or in clariozib⁹. Sed sunt quidā plati spūa-  
 les qui fm̃ Bern. de cōtēptu seculi cū militi-  
 bus sup̃bie vastam et amplā familiā. et nobi-  
 les apparat⁹ equoz habēt faleras accipitres  
 et his similia frequētant cum agricolis nō la-  
 borant. et tñ eoz p̃mptuaria implere mādāt  
 cū negociationib⁹. mare nō pambulat. et tñ  
 aux in scrinijs suis prop̃ iactāriam accumu-  
 lant. Sed cū resurgere ceperint hoies vnus-  
 quisq̃ in ordine suo vbi putas generatō ista  
 locabit. Si ad milites forte aduertēt. exul-  
 flabūt eos q̃ mīme pīcula et labores tollera-  
 uerūt. sic agricole sic negociatores sic singu-  
 li a suis arcebut vtpote q̃ in labore hominū  
 nō sunt neq̃ fuerūt. quid ē restat nisi vt q̃s  
 oīs ordo repellit parit et excludit. cū sortian-  
 tur locū vbi nullus ordo. sed sempitern⁹ hor-  
 roz inhabitat. hec Bern. **Q**uarto gra-  
 nū tritici in oīa alia frumentoz genera gra-  
 ue ē. et p̃cipue qd̃ crescit in terra pingui et pu-  
 tribili crassius ē et pingui⁹ et ponderosi⁹ atq̃  
 nutritibili⁹ q̃ aliud qd̃ crescit i terra siccā. ita  
 b. Lauren. fuit optimū granū in alios mar-  
 tyres et etiā cōfessores. q̃ seminat⁹ fuit in ter-  
 ram romanā q̃ fuit pinguiissima sanguie mar-  
 tyrū fecundata et plena pinguedie gratiaz et  
 roze sanctorū in ea occisorū. Jō dicit. b. Aug⁹  
 in sermone decimo hui⁹ diei. in laurigeros  
 cōfessores. et quos ad celum puxit phennis  
 gloria triūphoz. be. Lauren. veritatē fulgo-  
 re decorus coruscat qm̃ leuiticaz et cādidam  
 et immortalē sortitus ē in passione coronam  
 quosdam igif sanguis rose⁹ cruētauit alios  
 flamma tanq̃ in fornace accendit. In his ro-  
 seus cruoz in istis purpureus color effulgit. i  
 ter oēs. b. Lauren. palma vniuersi colorē ra-  
 diauit. hec ille. In quib⁹ vbi p̃z q̃. b. Lau-  
 ren. inter alios martyres tanq̃ granū p̃cio-  
 sissimū obtinet p̃ncipatū. Non enī maiorē  
 penam sustinuit q̃ alij sancti martyres cum  
 multi tantā penā. et alij maiorē legant⁹ susti-  
 nuisse. sed hoc fuit propter sex causas quarū  
 tres ponit Guil. in rōnali diuinorū. lib. vij.  
 Prima p̃pter passionis locū. q̃ rome passus

ē que ē caput mundi et maf oīm eccliarum. et  
 vbi ē sedes aplice. vt habet in cano. dis. xij.  
 Nō decet. Tū propter p̃dicationis officium  
 qd̃ diligent adimpleuit. Tū p̃pter laudabi-  
 lem dispensationē thesauroz q̃s oēs paupe-  
 ribus sapienter distribuit. Tū propter auten-  
 ticum et approbatū ei⁹ martiriū. q̃ et si ali-  
 is maiora tormēta legant⁹. tñ hoc autēticum  
 nō habet. huius autē passio in ecclia ē valde  
 solennis et approbata. Tū propter grandis di-  
 gnitatis excellentiā. q̃ fuit archidiacon⁹ se-  
 dis aplice. Tū propter seuitiā tormentoz. q̃  
 grauissima ptulit. q̃ sup̃ cratē ferreā assatus  
 fuit. Ideo in alios martyres tria h̃z priuile-  
 gia. Primo q̃ in martyres solus h̃z vigiliā  
 seu ieiuniū. Secūdo cū octaua. q̃ ipse solus  
 cū stephano. b. habet octauā inter martyres  
 sic Martin⁹ in cōfessores. Tertio in regres-  
 sionib⁹ antiphonaz q̃ solus ipse et paul⁹ ha-  
 bet. Paulus h̃z propter excellentiā p̃dicationis.  
 sed Laurenti⁹ p̃pter excellentiā passio-  
 nis. **Q**uinto granū tritici quib⁹ ē albissi-  
 mū et optimū. tñ multiplici terit. q̃ tribula-  
 tur. ita q̃ dicat a tritura fm̃ Jsi. lib. xvij. vt  
 sic purissimū in horreo granū recōdat. De-  
 inde etiā cōmolit vel terit vt edat. cū enī co-  
 quif grauissimū ē et multū inflat et humorem  
 generat. Si autē assatū fuerit magis nutrit et  
 ventositate facit vt dicit Isaac in dietis Sic  
 b. Lauren. quib⁹ fuit interi⁹ mundus in con-  
 scientia purus in corpore suo attamē igne as-  
 satus. qd̃ testat. b. Aug⁹ in sermone suo vbi  
 supra. Lacerat⁹ inq̃ ortus ē multa mēbroz  
 sectione cōscisus subiecto igne p̃cepit torto-  
 ri vt per cratem ferream que iam de seruoze  
 cōtinuo vim in se haberet vrendi p̃uersoz  
 alterna mutatione mēbroz fieret cruciat⁹  
 vehementior et pena p̃ductior. De hac pena  
 dicit. b. Amb. in sermone huius festi dicens  
 Beatissimi Laurentij martyris cui⁹ natalē  
 hodie celebramus passionem nosse vos cre-  
 do. Et quanta persecutione obrulerat dilec-  
 tionem vestram scire non dubito. Tāta enī  
 martyrij glorie extitit vt passione mundum  
 sua illustraret vnīuersum. Illuminauit ple-  
 ne mundum Laurentius eo lumine quo ipse  
 accensus est et flammis quas ipse ptulit om-  
 nium christianorū corda calefcit. **S**exto  
 granū tritici vt dicit Isaac quādo in ore  
 masticatur valet contra morsum rabidorū  
 canū. q̃ excitat venenū. Ita. b. Laurē. si de-  
 uote masticat in ore mentis per dilectionem  
 ad ipsum et memoriā liberabit a morsu ra-  
 bidoz canū infernaliū et extrahit venenum  
 peccatoz qd̃ in Henrico imperatore demon



struit. De quo refert Jacob<sup>o</sup> ianuenf. qui  
cū obijisset maxima multitudo demonū ante  
cellam cuiusdā heremite transibat. q̄ aperta  
fenestra interrogauit vltimū qnī nā eēnt. et  
illi. legio demonū sum<sup>o</sup> qui ad mortē cesaris  
pperamus si aliqd̄ propriū in eo repire possu  
mus. adiuraf̄ aut̄ vt ad se veniret q̄ rediens  
dixit. nihil profecim<sup>o</sup> qz dū bona et mala i sta  
tera fuissent posita. adustus ille Laurentius  
ollam aureā immensi ponderis attulit. et dū  
supasse videbamur illa iactata sup alia plu  
rimū pponderauit tūc ego irat<sup>o</sup> manu aureā  
ollam dirupi. ollā calicē vocabat quē dictus  
cesar onicensi ecclīe in honorē sancti Laurē.  
feri fecerat. et ipm̄ sanctū martyre in magna  
deuotione habuerat. Jo. b. Aug<sup>o</sup>. in sermo  
ne decimo huius festi dicit. Beatū viz Lau  
rentiū tota deuotione debem<sup>o</sup> suscipe. quia  
p̄ciosum sanguinē suū p̄op̄ deū tradidit. et  
tam sancte p̄uersatiōis fuit vt coronā marty  
rii tpe pacis inueniret. hec ille. Istud nobi  
lissimū granū. b. Lauren. cecidit in terrā ad  
uersariōz et tyrannoz et actum ē dicēte Au  
gustino. vbi supra. Seuisi p̄secutor in mar  
tyrē sed auxisti palmā duz exegeras penam  
mortu<sup>o</sup> enī ē vt fideles multiplicaret. qz fm̄  
Augl. hec toti<sup>o</sup> causa passionis p̄op̄ quaz  
morti est addict<sup>o</sup> vir sanct<sup>o</sup> fuit vt exēplo sui  
similes eē ceteros exhortaret. Jo in sermo  
ne dicit Amb. Quis enī velit hoc exemplo  
pro xpo ardere cū Lauren. vt posset cū Lau  
rentio coronari. quis voluerit ad honorem  
Laurentij rustinare penā videlicet ignez vt  
eternū gehenne nō patiat̄ incendiu<sup>o</sup>. hec  
Amb. Et qz mortu<sup>o</sup> ē multū fructum attulit  
sicut p̄tz de h̄ipolito quem cū oī familia sua  
credere fecit in deū. et de multis alijs. Et sic  
taliter tribulat<sup>o</sup> et purgat<sup>o</sup> duct<sup>o</sup> ē et portat<sup>o</sup>  
ab angelis in granariūz aule celestis cū illis  
quos cōuertit. Ideo pōt dici illud ps. xvj.  
Probasti me dñe igne me examinasti. sic ex  
aminat<sup>o</sup> argentūz transiui p̄ ignem et aquam  
et induxisti me in refrigeriūz. vbi fm̄ Bern.  
libro meditationum. Pax. pietas. bonitas.  
lux. virtus. splendor. honestas. gaudiū. leti  
cia. dulcedo. vita phennis. gl̄ia. laus. requi  
es. amor. et cōcordia. et quō ad h̄ refrigeriū  
puenerit p̄z in legenda. vt clare vides.

Sermo tertius de eodē martyre.

**P**robasti cor me  
um et visitasti nocte. igne me exami  
nasti. et nō est inuenta in me iniquitas  
ps. xvj. A Dicūt naturales q̄ ebur ē mul  
tū frigide nature. ita q̄ si sup carbonē igneū

ponat<sup>o</sup> sua frigiditate mox extinguit. et ad p  
bandū ipsū si sit vez ponit ad ignē. et si non  
recipit adustionē bonū ē et vez. Sin aut̄ tūc  
ē zophisticatū. Ita potest p̄bari an pectē sit  
eburne<sup>o</sup> sumat<sup>o</sup> crinis et pectini supponatur. *carbo*  
q̄ si crinis hō cōburit pectē eburne<sup>o</sup> creditur *ambo*  
quia sua resistit frigiditate calori carbonis.  
ne crinis cōburat. Si aut̄ p̄burit crinis pe  
cten de ebone nō credat. sed de ossib<sup>o</sup> pisciūz  
marinorū. Spūali<sup>o</sup> p̄ ebur intelligunt om̄s  
christiani q̄ debēt eē frigidi ab om̄i estu aua  
ricie et mundane p̄cupiscentie. fm̄ illud Ra  
boni sup Math. O opes maligna auaricia  
semp bonis hoib<sup>o</sup> detestanda. Illos siq̄dem  
homines probat deus iactando in ignē con  
cupiscentie aut tolerantie. dicēte Johāne. f.  
Joh. v. Tot<sup>o</sup> mund<sup>o</sup> in maligno positus est  
i. in malo igne p̄cupiscentie. In hoc aliq̄ cō  
burū insignū q̄ nō sūt veri xp̄iani. De quib<sup>o</sup>  
bus. ps. lvij. Super cecidit ignis. s. luxurie.  
auaricie. supbie. et intollerantie. et non vide  
runt solē. In luxuria cōbustus fuit Salo. iij  
Regl. xj. In auaricia rex magn<sup>o</sup> Alexander  
cui totus mūdus nō suffecit. sic legi<sup>o</sup> in histo  
ria sua. In supbia Saul. de quo. j. Regū p̄  
totū. In intolerantia adhuc multi cōburun  
tur. Sic ipatientes. Sed in his ignib<sup>o</sup> boni  
et veri xp̄iani nō cōburun<sup>o</sup> sed probantur et  
purgant<sup>o</sup>. Jo dicit David ps. xvj. Igne me  
examinasti. sic examinatur argentūz. et qua  
re hoc certe ideo. quia sciunt illud q̄ diē de  
uotus amandus in hora. sap. li. j. c. iij. q̄ tan  
ta est p̄ceminentia eterne glorie ad t̄pales et  
transitorias tribulationes vt diligens p̄spe  
ctor deberet potius eligere multis annis in  
foruace ignis ardentis velle torqueri q̄ mi  
nimo p̄mio in futuro velle p̄uari cum la  
bor siue merces sit ibi sine fine. hec ille. Et ta  
lis eburneus verus christianus fuit. b. Lau  
rentius qui nec in igne luxurie est exust<sup>o</sup>. qz  
creditur fuisse vgo. nec igne auaricie qz disp  
sit thesauros et dedit pauperib<sup>o</sup>. nec igne su  
perbie. qz humiliter lauit pedes pauperum.  
nec etiā igne intolerantie cōbustus ē. quia d̄  
eo scriptum est illud Esa. xliij. Cum ambula  
ueris in igne nō combureris et flāma nō con  
sumet te. quia ego saluator tuus. Ideo pōt  
conuenienter dicere hec verba thematis.  
Probasti cor meum. et. In quibus quattu  
or de ipso dicuntur. Primum q̄ fuit a deo p  
batus. Scdm̄ q̄ fuit a deo visitat<sup>o</sup>. Tertiu<sup>o</sup>  
q̄ fuit a deo examinatus. Quartum q̄ fuit a  
deo inuentus immaculatus. **B** De primo  
notandū. homo patiens probatur iniuria  
et obprobrio. Sicut de hoc legi<sup>o</sup> in vitaspa  
p 4



trum. li. ij. c. viij. de quodam discipulo q̄ vo-  
lebat scholas intrare in athenis. Erat autē  
quidā senex posīt ante collegiū qui intrātes  
p̄bauit de patientia. ille q̄ cōuicijs affligeba-  
tur. et q̄ impatiēs fuit intrare collegiū mīne  
ē pmissus. venit q̄ p̄dīct iuuenis ad ostium  
quē vidēs senex ip̄m multū iniuriat⁹ ē. et ob-  
probria intulit. ille autē tanq̄ patiens illa om-  
nia non curauit. s; exorto cachinno risit. ad  
quē senex. qd ē h̄ qd agi ego te iniurioz. et tu  
ridens rides. Cui iuuenis vt qd nō rideā cū  
trib⁹ annis mercedē dederim vt hoc paterer  
sed nūc gratis patior. Ad audiens senex di-  
xit. ingredere q̄ dignus es inuent⁹. Ad p-  
positū sic. b. Lauren. qz fuit patiēs agnus q̄  
mactat⁹ ad edendū. Jō fuit pbat⁹ deo pmit-  
tente multis obprobrijs et tormentis. multa  
enī obprobria audiuit. tormenta maxima susti-  
nuit. et in oībus patiens fuit. Jō figurabat⁹  
p̄ tobiam. Tob. ij. vbi legīt q̄ Tobias liben-  
ter sustinuit obcecationē oculoz et alias pas-  
siones. et cū sui eū deriderēt ait. Nolite ita lo-  
qui qz filij sanctorū sum⁹ et vitā illaz expecta-  
mus quā de⁹ datur⁹ ē his qui fidē suā nunq̄  
mutant ab eo. Ita. b. Lauren. passus multi-  
tudinē dolorū tam in verbis q̄ in plagis fuit  
semp patiēs. qz sustinuit p̄ vitā eternā q̄ non  
dat⁹ impatiēti. Teste Orige. q̄ dicit. Lūcta  
q̄ hō passus fuerit in hac vitā. si absq̄ pfecta  
ferant⁹ patientia a celesti p̄mio sit penit⁹ alie-  
nus. Jō hugo de claustro aīe. li. j. laudat. b.  
Lauren. vltra abraam. qz multa sustinuit. et  
tū in omnib⁹ fortis qz fuit patiēs dicēs. For-  
tissimus abraā. b. Lauren. fortior fortissimo  
Abraā qui filiū suū deo obtulit. Lauren. se  
ip̄m p̄ filio deo h̄ic ignē parat. colligit filiū  
gladium euaginat. sed angelum audit probi-  
bentē ne pficiat. Ille ad ignē posīt xpm̄ p̄di-  
cat carnifices q̄ vrgētes carbones ministra-  
bant verbis non exasperat. abraā. qz obedi-  
ens fuit filiū recepit incolumē. Ille qz patiē-  
ter pseuerat in tormentis a dei filio suscipiē in  
salutez. Hec hugo. Jō dixit gr̄as ago tibi  
dñe qz ianuās ingredi merui. **S**ecundo  
hō sapiēs pbat⁹ argumēto sic scholaris sapi-  
ens in scholis quē volēs pbare m̄gr propo-  
nit sibi argumentū arduū qd si scholaris de-  
bite expedierit et soluerit sapiens reputatur  
et talis nōnūq̄ in locatū exaltabit⁹. sic etiā le-  
gīt Bañ. v. Qd rex balthasar volēs pbare  
sapiētiā danielis pposuit sibi obscurū argu-  
mentū qd fuit mane thetel. phares. Ille autē  
sapiēntē exposuit et dissoluit. vt dī ibidē. Jō  
exaltauit ip̄m induens eū purpura et torquē  
aureā collo ei⁹ circūdedit. Sic. b. Lau. pba-

tus ē et sapiens inuentus ē. Nā tyrāno obfcl-  
enti sapiens dabat rñsum. Nā cū thesauros  
peteret ille colligens paupes dixit. Ecce isti  
sunt thesauri eterni q̄ nunq̄ minuunt⁹. s; cre-  
scunt q̄ in singulis dispergunt⁹ et in omnibus  
inueniunt⁹. hōz enī manus thesauros in ce-  
lum deportauerūt. pulchra et sapiens respō-  
sio p̄ quā ostēdit q̄ spūalia bona alijs cōica-  
ta nō minuunt⁹ s; crescūt. **Q**uō autē pnt  
adinuicē cōicari bona spūalia ostēdit. b. Au-  
gusti. li. v. omel. dicēs. Longaude illi cui de-  
us aliquā gr̄am dedit et potes in illo qd i te nō  
potes. Ille forte h; xginitatē ama illā et tua  
ē tu habes maiorē patiētiā diligat te et sua ē  
Ille pōt satis vigilare si nō iuides tuū ē stu-  
diū. Tu forte potes ampli⁹ ieiunare si amet  
te hoc iō qz in illo tu es pprietatē habēs. sed  
p̄ charitatē tu es. hec ille. Ostēdit etiā in hac  
sapiēti rñsione q̄ bona tpalia donata pau-  
perib⁹ augent⁹. sed seruata minuunt⁹. Ad te/  
stat etiā Jōh. Chry. Qui collocat thesauros  
suos in mūdo nō habet q̄ sperat i celo nec re-  
spiceret celū nisi nihil haberet repositū. qd  
p̄ aia tua feceris tuū ē. qd autē relinqs amit-  
tis. et s̄dit que stulticia ē ibi thesauros repo-  
nere vnde exiturus es. et illic nō pmittē quo-  
itur⁹ es. Illic subaz tuā colloca. vbi ē tua pa-  
tria. hec Chry. Facere enī oportet fm̄ exem-  
plū cuiusdā regis. De q̄ refert Barlaam i di-  
stinctionib⁹ Josaphat in qdā magna ciuita-  
te talis erat cōsuetudo vt quendā extraneū  
omni anno in regē elegerunt qui faciebat q̄  
quid volebat et in delitijs viuebat. Cōpleto  
igīt anno ciues in ip̄m irruebāt et nudū p̄ to-  
tā ciuitatē trahēbāt. et tandē in remotā insu-  
lam mittebāt et religabāt vbi deficiente cibo  
vel vestitu fame et frigore deficiebat. Quidā  
autē sublimatus in regē cū p̄suetudinē ciuiū  
sciret infinitos thesauros ad insulā transmi-  
sit vbi p̄ annū in exiliū religat⁹ ceteris fame  
deficientibus delitijs abūdauit et exponit di-  
cens. Ciuitas hec mūdus ē. ciues sūt princi-  
pes tenebrarū q̄ nos falsa mūdi delectatōe al-  
liciunt nobis q̄ nō sperantib⁹ supuenit mors  
et sic nudi trahimur in locū miseriāz vbi non  
possum⁹ cibū inuenire. Nūc ḡ ex quo scimus  
p̄suetudinē hōz ciuiū p̄mittam⁹ diuitias ad  
eternū locū p̄ man⁹ egenoz. sic fecit. b. Lau-  
ren. et hoc etiā cōsultit saluator. Matth. vj.  
Thesaurizate vobis thesauros in celo. et c.  
Tertio hō fortis pbat⁹ in p̄lio et supplicio sic  
pbat⁹ ē. b. Job. eiusdē p̄mo. c. cui hostis an-  
tiquus sepe mortē minat⁹ ē. corp⁹ eius graui  
vlcere vulnerauit. Deniq̄ charissimos fili-  
os exstinguebat et oīa alia bona tpalia aufere



bat. nec tñ a fortitudine animi potuit ipsum per hec supplicia remouere. Sic. b. Lauren. probatus est et fortis inuentus. quia decius omne genus tormentorum sibi minatus ē ut ipsum exterreret. nisi sacrificaret. sed ipse mortem libenter pro christo sustinuit ut vitam inueniret celestem. et potest de ipso exponi illud i. Macha. vii. Iste gloriosam mortem magis quam odibilem vitam amplectens voluntarie peribat ad supplicium. Quia sñm Chry. Melior est pro tempore mori et in eternum viuere quam perpetuum mori. Probatus ē etiā dolore corporis quia expertus est fustes scorpiones laminas ferreas plumbata omnia genera tormentorum et tandem craticulam ferream. Sed quo magis cruciabatur in deo magis delectabatur dicēs. Infelix has epulas semper optaui. Probatus est per subtractionem imo patris sui charissimi Sixti postquam clamauit. quod pergrederis sine filio patre. quo sacerdos sancte sine ministro properas. sed tamen non doluit de eius subtractione. quia sciebat quod hunc quem habuit fidelē patrē habiturus ēēt in breui coheredes. Non enim fecit hic sanctus martyr sic nunc faciunt homines qui de morte amicorum et parentum flent dolent et tristant. Contra quos dicitur per Eprianū Et habet i. c. xiiij. q. ij. Quāquam est prope step. flendus non est pro morte amicorum et charorum quod eos non amittimus. Probatus etiā est amissione rerum temporalium. quia omnia bona ecclesie que erant in eius potestate tyrannus rapuit. sed talem amissionem non curabat. Legerat enim hoc verbum sapientis cathonis. Ereptis opibus nolito timere dolendo. sed potius gaude. et cetera. Legerat etiam exempla philosophorum antiquorum de numero quorum unus fuit nomine Anaxagoras de quo refert Endoxus in gestis philosophorum. et Valerius hic cum in Asia ad modum diues ēēt omnibus derelictis possessionibus ob gratiam studendi diuinā peregrinationem assumpsit. Cum autem post multa tempora reuersus ēēt et possessiones desertas videret non tristabatur sicut modo nos facimus amissis rebus nostris in parte vel in toto. sed ait Ego non essem saluus nisi possessiones iste deperissent. quia viri perfecti non curant de amissione rerum temporalium scientes quod omnia cito finiuntur. De his dicit apostolus ad Hebræos. x. Rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis. et hoc quod ad primum. Quantum ad secundum ostenditur in his verbis quod beatus Laurentius sit a deo visitatus cum dicit. et visitasti nocte. f. Circa quod notandum sñm autorem libro proprietatum. ix. Nox dicta est a nocendo.

quia oculis nocet. Est etiam nox tempus nocentibus aptum. et peccantibus tollens verecundiam. Iuxta illud Ouidij in de arte. Nox et amor vinum nihil moderabile suadet. Illa pudore caret. liber amorque metu. Et capis hic liber per bacho et vino. Moraliter huius nocte intelligitur tribulatio quam multoties nocet bonis quam sunt quasi oculi et lumen aliorum. quia sepe sensualitate perturbando obscurat. Et hoc testificatur ecclesia sanctorum. sicut legitur de christo Matth. xxvi. qui cepit instantie tribulatione sua tristari et mestus ēē dicens. Tristis ē anima mea usque ad mortem. Ita etiā potest dici de alijs quorum sensualitatem tribulatio mestificat et obscurat. Quod dicit doctor Amandus libro. f. c. xiiij. in horologio sapi. Tribulatio cum presens est mesticiam prestat. cum autem preterit et victa fuerit summe letificat breuemque amaritudinem et longam consolationem facit. Etiam sicut nox est tempus aptum animalibus nocentibus. quod tunc lupi intrant domos villanorum eis damnum inferendo. Similiter apri intrant vineas et agros. et quod inueniunt lacerant qui alias in cauernis de die et antris suis latitant. ut dicit Gregorius. ita in nocte tribulationis lupini tyranni etiam apri crudeliores populo solito nocent bonis christianis. et vineam domini sanctam ecclesiam magis deuastant. quod hec est hora eorum sicut christus dixit iudeis ad se nocte venientibus ut eum caperent. hec ē inquit hora vestra et potestas tenebrarum. Luc. xxiij. Ita etiam fuit quo ad presens. quod crudelis inimicus deus in nocte tribulationis multum deuastauit vineam dominicam. multa milia martyrum occidendo. In qua quidem tribulatione dominus ipsum visitauit diuina consolatione. ut impleretur illud dictum dauiticum. Cum ipso sum in tribulatione. et hoc ostenditur hic in suo martyre Laurentio glorioso qui dicit. Visitasti nocte igne. s. tua gloriosa atque diuina consolatione. Et ē notandum quod in nocte tribulationis visitauit deus Laurentium per quattuor consolationes quas sibi fecit. de quibus dicitur in ps. cxxxviii. Et nox illuminatio mea in delictis meis. Nox enim tunc in delicias vertitur. quando tribulatio amoris dulcedine superatur. sic. b. Lau. sua tribulatio in dulcedine versa fuit quā dixit. Disce miser quod tormenta tua mihi epule sunt. quia sñm Aug. Dia seu a. omnia imania facilia et propter nullam faciem amor. Sic refert de his valerius in psolice. li. viij. ex Hyogenes philosophus tanto amore ad celestia estuauit quod mortem nequies expectare naturalem. igni se dedit precipitem sicque spiritum per amoris desiderio exalauit. Ita



etiā. b. Lau. ex magno amore quē habuit ad  
p̄mia eterna multo t̄pe ante naturalē mortē  
nō timuit ignis incendiū. Sc̄da causabatur  
ex securitate gr̄e secur⁹ enī erat q̄ in sua tri-  
bulatōe a gratia cadere nō poterat. Et b̄ tā-  
gīf ibi. quia tenebre nō obscurabūt a te. tūc  
enī tenebre nō obscurabunt q̄n q̄s in tribula-  
tione posit⁹ per penā caligine nō obnubila-  
ficut factū ē de. b. Laurentio. Jō poterat di-  
cere cū apostolo ad Roma. viij. Certus suz  
q̄ neq; mors neq; vita zc. Tertia causabat  
ex serenitate p̄scie. Jō subinferē. z nox sicut  
dies illuminabit. qz tribulatio luce conscien-  
tie serenaf. Istā serenitatē z lucē p̄scientie  
habuit. b. Lauren. q̄n dixit. mea nox obscu-  
rū nō habet. Quarta cōsolatio causabat ex  
certitudine gl̄ie. Ideo subiungit. Sic tene-  
bre eius ita z lumē eius. Tunc enī lumē ē sic  
tenebre quando quis recipit multitudinem  
celestium gaudiorum fm multitudinē passi-  
onum. Juxta illud ps̄. xcij. Scdm multitu-  
dinē dolorum meorum cōsolationes tue leti-  
ficauerūt animā meam. Istā certitudinē ce-  
lestis glorie habuit quando dixit. Gr̄as tibi  
ago domine. qz ianuas tuas ingredi merui.  
z tantum de secūdo.

**Sermo quartus de eodem martyre.**

**I**gne me exami-  
nasti. z nō ē inuenta in me iniqui-  
tas. ps̄. vbi supra. Dicunt natura-  
les q̄n hō veneno intoxicaret si ei⁹ cor extra-  
heret z in ignē poneret. cōburi non posset.  
Ad probat. b. Aug⁹ dicēs. q̄ p̄suetudo  
erat antiquitus q̄ corda impatorū post mor-  
tē igne cōburebant. z cineres in solē in loco  
ponebant. accidit vt quidam impator more-  
retur cuius cor cum ad ignem positum fuisset  
non potuit concremari. z multi super b̄ am-  
rabant. z om̄s magistros z sapiētes illius p̄-  
uincie vocauerūt. z ab eis causam quesierūt  
Tandem inuenerunt causam naturalem. et  
dixerunt q̄ impator eet veneno in toxicatus  
z propter venenū non posset cor illi⁹ cōburi  
tunc extrahentes cor de igne z venenū fuga-  
uerūt. z itez ad ignē posuerunt. et mox in ci-  
neres est redactū. Et dicūt naturales vlt̄is-  
us. q̄n tale cor sic intoxicat p̄ nouez annos  
in lapidē p̄ciosum noīe phrophilū trāsmu-  
tat qui habet has virtutes q̄ p̄tegit a fulmi-  
ne z tonitruo. dat victoriā cōtra hostes. et a  
morte subitanea custodit. **S**pūali⁹ q̄-  
uis venenū significat generalius pctm̄ tñ in  
proposito sumere possum pro amori dei. Re-  
cte enim sicut venenū dulce est z hōiem iter-

ficat. sic amor xp̄i ē valde dulcis deuotis ho-  
minib⁹ z p̄fectis. sicut dicit. b. Aug⁹. li. v. con-  
fessionū. Memoria de te bone iesu sup mel  
dulcis cogitare de te plus q̄ cib⁹. loqui d̄ te  
plus q̄ refectio. nescē te p̄fecta dilectio. ama-  
re te vita eterna ē. Hic amor dei tantus ē q̄  
hōiem interficit. etiā aliqñ morte corpali. sic  
p̄z de diogene supra sermone p̄cedenti mem-  
bro secūdo. Si enī hoc amore cor hōis inflā-  
mat nullo igne cremat. sicut testat appani-  
mus in canticis canticorū dicens. Electa nā-  
q̄ mēs q̄ vere in dilectione dei fuerit inflam-  
mata nunq̄ metuit p̄ eius amore. p̄ ei⁹ noīe  
p̄ ei⁹ fide. neq; ignē neq; bestias neq; gladij  
rigorē qd̄ manifeste p̄z de sancto Lau. qui li-  
cet in ignē fuisset positus. tñ cor eius amore  
accensum cremari nō potuit. sic de hoc dicit  
Aug⁹ in sermone hui⁹ diei. Igne. b. Laurē.  
accensus flammaz nō sensit incendia. z dum  
xp̄i arderet desiderio p̄secutoris pena nō ar-  
det. inquātū enī in illo fidei ardor fuerit intā-  
tū supplicij flāma refrigescit. Et subdit. cor-  
porali⁹. b. Lau. laborabat i icēdio. sz amore  
xp̄i succendit qui materialē restringit tyran-  
ni ardorē. hec ille. Ex q̄ autoritate ptz q̄ cor  
ei⁹ amore accēsū nō potuit igne inflāari. sed  
nūc cor ei⁹ v̄l aīa p̄sa ē in lapidē p̄ciosū quo  
platee celestis hierlm̄ z muri decēter sunt or-  
nati. z h̄z virtutes lapidis p̄libati. qz p̄tegit  
sibi seruientes a fulmine z tonitruo districti  
iudicij z ignis eterni q̄n dices mal. Item male  
dicti i ignē eternū. Matt. xxv. Dat etiā vi-  
ctoriā p̄tra hostes hūani generi. sic p̄z de hen-  
rico impatore supra fmone sc̄do. z liberat a  
subitanea morte. si enī p̄mittit sibi famulātes  
morte mori iprouisa. et q̄ nō potuit cremari  
mēs ei⁹ z cor p̄z i v̄bis p̄libati. in quib⁹ dicit  
Igne me examinasti. In his. b. Lau. a duo-  
bus cōmēdat. p̄prio a passionis acerbitate.  
ibi. igne me examinasti. Sc̄do a vite sue pu-  
ritate. ibi. z nō ē inuenta. Circa p̄mū ē notādū  
aliq̄ res examināt igne. vt auz z argentum.  
aliq̄ aq̄ vt vasa plena v̄l vacua. aliq̄ soitu vt  
cāpane an sint itegre vel fracte. Quedā aut  
vento v̄l flatu sic granū v̄l palea. Dixi p̄mo  
quedā res examināt igne vt auz qd̄ est val-  
de solidum z cōpactum. ideo in igne posituz  
nō euaporat neq; in pōdere minorat. nec cō-  
sumitur sed solum liq̄scit. Et si quid h̄z ipu-  
ritat z sordis deponit z ampli⁹ depurat vt  
dicit autor proprie. li. xvj. **Q**uid p̄ auz  
nisi. b. lau. apti⁹ p̄figurat. sic auz in alia me-  
talla ē cādidi⁹ prunis supposit⁹. z h̄z vtutez  
lepre exteriuā qz limatura auri i cibo l̄potu  
sup̄ta a lepra p̄seruat. vel saltē eam occultat



Ita b. Lauren. in alios martyres candore  
rutilat. Sic b. declarat Aug. in vna autori-  
tate bñsonate quā inuenies supra sermōe se-  
cūdo. ibi. Nisi granū frumēti. q. p. ignē oīs  
ipūritas ab eo est totaliter purgata. Ihabuit  
etiā. b. Lauren. virtutē q. a nobis pōt exter-  
gere seu abstergere lepā spūalē pōtōz si pas-  
sionem ipūis in nobis deuote mastīcam. q. z  
legitur q. suis inimicis sicut Ihipolito q. ipm  
incarcerauit veniā impetrauit. z maculā vi-  
tiorum expurgauit. vt habet in legēda. Le-  
gitur etiā q. quidā iudex noīe stephan⁹ tres  
domus bea. Lauren. abstulit z iniuste posse-  
dit. hic cū mortuus esset ante iudiciū duct⁹  
est qd videns Laurentius ipsuz accessit z tri-  
bus vicibus brachium eius durissime strin-  
xit. Iudex vero dedit sniam vt ille q. aliena  
abstulisset in locū iude proditoris tradere. f.  
Sed predictus martyr quē idem amauerat i  
vita sanctum Lauren. accessit. z pro eo veni-  
am precatur. Ille autem statim p. stephano  
pccaturus accessit ad xpm ei⁹ cū alijs veniā  
ipetravit vt ad corp⁹ rediret. z. xxx. dies pe-  
nitentiā ageret qd z factū fuit. z tūc oīa ab-  
latā restituit. z post. xxx. dies ad dominū mī-  
grauit. z si b. inimicis suis fecit multo magis fa-  
ciat nobis. q. passionē ei⁹ recolimus z festum  
ei⁹ solēniter celebrā. Ideo clamemus ad  
ipm cū sancta mīe ecclia dicētes. Brē Lau-  
renti xpi martyr intercede p nobis. Ex iam  
dictis pz recte sic auz ē inf alia metalla puris-  
simū. z lepze absterfui. Sic. b. Lauren. inf  
alios martyres obtinet pncipatū. fm Guil. i  
rōnali diuinorū dicēs li. vj. Et absterget suo-  
rū crimina deuotoz. Illud nobilissimū auz  
b. Lauren. hodie in igne ē examinātū fm il-  
lud qd p dicit sapiēs p. rō. xxij. In igne p-  
batur auz z argentū. sed nō ē minutū sed cō-  
stans inuentū. Iō figurat⁹ ē per quendā pue-  
rū. de quo refert Valer⁹ in p. solic. li. iij. Qd  
Alexandro magno sacrificāte qdam puer as-  
sistens arrepto thuribulo thurificauit carbo-  
nē ardēs in brachio pueri delapsus ē. Et li-  
cet cremare z odor ad circūstantes venisset  
puer tū brachiūz immobile tenuit. ne sacrifici-  
um ipediret. Alexander aut ipm cremari p-  
misit sic volēs puerū examinare. Sic ver⁹ ale-  
xander iesus xps pmissit cremari carnes sui  
pueri Lauren. ita vt de ipō pōt exponi illd.  
Eccl. xxxvj. Vapor ignis vrit carnes ei⁹ z i  
doloze fornacis pterat. Et b. fecit ne sacrifici-  
um ipediret. Q. dñs p solabat ipsum dicēs.  
sicut hodie canis. Puer me⁹ noli timere cuz  
transieris per ignē flamma non nocebit te et  
ardor ignis nō erit in te. **B** Fuit tamē iste

ignis pena acerba ex trib⁹. Ex doloris imen-  
sitate. quia ignis est maxime afflictiuus. Iō  
dicitur Esa. xxxij. Quis poterit habitare  
de vobis cum igne deuorante. q. d. nullus.  
vel pauci q. mēbra multis vulnerib⁹ lacerā-  
ta z cōscissa aduri facit. Ita vt dicere pōt il-  
lud Job. xvj. Non pepercit effudit in terra  
viscera mea z scidit me vulnere sup vulnus  
Scdo ex tps diuturnitate. fm illud Amb.  
Nō enī frēs. b. Lau. simplici z breui passiōe  
punif. reqre supra. j. fmōe de scō Lauren.  
mēbro. j. Tertio ex pene diuinitate q. oīa ge-  
nera tormentorum in eius corpore fuerūt ex-  
tensa. vt dicere posset cum ps. lxxxvij. Om-  
nes fluctus tuos induxisti super me. Secun-  
do alique res examināf tactu. vt videmus  
de argento qd examināf in lapidis tactu z si  
ē sonoz bonū ē argentuz. sic de⁹ examināuit  
tactu corporis. b. Lauren. qui totus fuit in  
corpore laceratus z adustus. z tanq. argen-  
tū electum est inuentus. Ideo pōt exponi de  
eo illud Job. ij. Mitte manū tuam z tanga  
os eius z carnem. Et tunc videbis q. in faci-  
em benedicat tibi Et possunt eē verba decij  
qui misit carnē. b. Lauren. crudelis tangere  
quā tunc grās agens dñm benedixit. Ita vt  
dicere possit cū ps. xxxij. Benedicā dñm in  
omni tempore. Sed tale argentum electum  
nos nō sum⁹ proch dolor. q. cum a deo tactu  
tribulatiōis examināmur non sum⁹ sonozosi  
bñdicētes dñm sic ipse fecit. Iō de nobis dicit  
dñs Ihiere. vj. Argētū reprobū vocaui vos  
**E** Tertio examināf aliq. res sonitu sic so-  
nus grossus bon⁹ vel malus. Ita. b. Laurē.  
examinat⁹ non dedit sonituz murmuris sed  
laudis. nō sonitū blasphemie sed p. fessionis  
deuote. q. dicit assat⁹ nō negaui nomen san-  
ctum tuum. interrogatus te xpe cōfessus suz  
ita adhuc inueniūtur boni cheistiani fideles  
qui cū a dño examināf examine tribulatio-  
nis amissione rez suarum vel amicorum. so-  
nitū deuotionis oñdunt dicētes cū Job. c. j.  
Dñs dedit dominus abstulit sic dño placu-  
it. ita factum est. sit nomē domini benedictū.  
Et illi demonstrant q. sunt vasa non autem  
vacua sed plena plenitudine grarum. z ve-  
re beati sunt illi qui fm ps. xxxvj. bñdicen-  
tes ei hereditabūt terrā. quam terrā. reuera  
terram viuientium. de qua idē ait alio loco.  
Credo videre bona dñi in terra viuentiū. et  
etiā terra morientiū scz presentem. quīs enī  
ad tempus in perditione rerum examināf.  
tamen in omnibus postea remunerāf. Sic  
legitur de Job vltimo. c. Cui dñs omnia ad-  
didit duplicia qbus terrā hereditauit. Sed



beu plurimi qui cū a dñio benigne examināf  
q̄ quos amat arguit ⁊ castigat Apoē. iij. Nō  
enī habēt sonitū laudis s; murmur nō p̄fē-  
sionis s; maledictōis. Jō vere sunt maledi-  
cti. q; maledicētes ei dispebūt s; p̄s. xxxvj.  
Qd figuratū ē de iudeis Exo. xvj. Qui cum  
deficeret eis cib⁹ ⁊ victualia q̄ portauerūt d  
egypto murmurauerunt p̄tra dñm dicētes.  
utinā mortuū essem⁹ p̄ manū dñi qñ sedeba-  
mus sup ollas carniū. Jō oēs tales dispieſt  
nec in terrā p̄missiōis intrauerunt. s; mortuū  
sunt in cōspectu dñi i deserto. vt h̄f Nume.  
xiiij. Jō nos nō sic frēs charissimi cum vene-  
rit tribulatio leti ei assurgam⁹. Sic de b̄ dic  
doctor amandus in horalo. sap. lib. j. c. xiiij.  
Cū tribulatio aduenerit exi hosti obuiā tan-  
to benigne eū recipiēdo. ⁊ dic corde iocūdo.  
Beneueniat amica mea tribulatio. Quarto  
aliqueres examināf vento vel flatu sic pa-  
lea vel granū. granū cadit in terrā. palea autē  
in aere extollit ⁊ hincinde dispergit. ita ex-  
aminat⁹ ē. b. Lauren. ⁊ habuit similitudinē  
grani. q; cecidit in terrā humilitatē ⁊ nō in al-  
tum elationis quāuis eēt iactat⁹ in ventum  
honoris. Jō legiſt de ip̄o euangeliū Joh. xij  
Nisi granū frumētū. ⁊c. S; sūt ecōtra multi  
qui in honore nō exaltant s; sūt hūiles nec a  
vento sic palea dispergunt. Cū autē in vētū  
honoris proiciunt statim in elationē resolu-  
unt. ⁊ talis fuit Saul qui fuit humilis cu-  
stodiēs iumēta p̄ris sui. ⁊ ppter hāc humili-  
tatē electus est in regem. sed proiect⁹ in ven-  
tū regij honoris sic palea in altū supbie se s̄b-  
leuauit. iō dixit ad eū Samuel. j. Regl. xv.  
Nōne cū paruulus esses i oculis tuis caput  
in tribubus isrl fact⁹ es. q. d. sic. S; propter  
supbiā tuam priuaberis. sed sic nō fuit bea⁹  
Lauren. sed qui ante honore fuit humilis in  
honore humilior ē effect⁹. nec etiā in vēto tri-  
bulationis p̄ vituperiū ē dispersus q; infide-  
les sepe ip̄m vitupabāt. s; tulit patientē. S;  
ē notandū qñ nō ē aliq̄s ventus remanēt s̄l  
palee ⁊ frumentū. qñ autē horrea sunt ven-  
tosa ariste ⁊ palee euahescūt. Cum enim est  
ventus validus tunc palee simul ⁊ frumētū  
dispergunt nisi illa que in horreo sūt locata  
Sic quando nulla ē persecutio boni et mali  
insimul sunt nec ab inuicē discernūt. Cū ve-  
ro tribulatio aduenerit mali recedūt ⁊ boni  
remanēt. Cū autē maxima tribulatio adue-  
nerit. sic erit tpe antichristi tunc non solum  
mali. sed etiam multi qui videbant electi eē  
recedent. ⁊ solum illi remanebūt qui in hor-  
reo beatitudinis eterne per diuinam p̄desti-  
nationē collocati fuerint. ⁊ b̄ quo ad p̄mum

**S** Quantū ad secūdū notandū. videm⁹ ad  
experientiā q̄ aux in igne maiorē acq̄rit pu-  
ritatē. lutū autē vel palea fac fumositates. sic  
viri sancti in igne tribulationis acq̄runt san-  
ctitatē. mali autē iniquitatē. Qd declarat bea⁹  
Aug⁹. Et habet. xxiij. q. iij. c. Nabuchodo-  
nosor. Nonne nabuchodonosor ob innume-  
ras impietates flagellatus penituit ⁊ regnū  
qd p̄diderat alius accepit. Isharao autē in  
ip̄is flagellis durior ē effect⁹. Et idē in li. de  
ciui. dei demōstrat tribus exemplis dicens.  
Abanet dissimilitudo passorū in similitudine  
passionū. Nam sicut sub vno igne aux ruti-  
lat ⁊ palea fumat. ⁊ sub vna tribulatōe stipu-  
le cōminuit ⁊ frumēta purgant. ita vna ea-  
dēq; tribulatio bonos pbat ⁊ purificat. ma-  
los fuscet ⁊ exterminat. vnde eadē afflictio  
mali deū detestant ⁊ blasphemāt. boni autē  
p̄dicant ⁊ laudāt. hec ille. Ita. b. Lauren. in  
igne tanq̄ aux rutilauit. deci⁹ autē corrept⁹  
a Laurentio solū fumigauit. Ille inuentus  
ē sine iniquitate. ille mortu⁹ ē plenus sorditate  
ille purgat⁹ celū ascendit. iste cōminutus ad  
infernum descendit vt plenius habetur in le-  
genda. ⁊ tantum de secundo.

**Sermo p̄m⁹ de assumptōe b̄te v̄ginis.**  
**A**ssumam et re-  
gnabis sup oia q̄ desiderat aia tua.  
Ita scribit. iij. Regl. xj. **A** Dicit  
plateari⁹ sp̄sa solis ē herba frigida ⁊ humi-  
da in secūdo gradu ⁊ est cōmunis omnibus  
Et eius succus bulitus valet cōtra venenū  
sumptum interius. valet etiam cōtra mor-  
sū canū venenosū si super vuln⁹ ponatur. hūc  
florem de se trahit. q; fm̄ Jsi. quādo sol ori-  
tur flores suos aperit. ⁊ cū occubuerit iterū  
se claudit. ⁊ sic sequitur motū solis. Sp̄sal  
per hunc florem beatissima v̄go maria desi-  
gnatur. q; fuit frigida ab omni calore pecca-  
torū. ⁊ humida ex plenitudine gr̄az. Quia di-  
cit Aug⁹. Cū de peccatis agit de maria nul-  
lam p̄sus volo h̄re mētionē. q; scim⁹ q̄ illi  
plus collata ē gr̄a ad vincendū ex omni pte  
peccatū. q; p̄cipere ⁊ pere meruit eum que  
p̄stat h̄re nullū pctm̄. Est etiā cōis oib⁹ tam  
pctōrib⁹ q̄ iustis. Teste Bern. in sermone.  
Maria oib⁹ facta ē oib⁹ sinū miscōie aperu-  
it. ⁊ de plenitudine ei⁹ accipiūt vniūsi. capti-  
ui redēptionē. eger p̄solationē. pctōr veniā  
iust⁹ gr̄az. angeli leticiā. fili⁹ dei carnis s̄bam  
deniq; tota trinitas gl̄az. Et succ⁹ hoc ē gr̄a  
sp̄salit bulita v̄z p̄tra venenū pctōr. q; pec-  
catorē quē de⁹ p̄ suam non pōt saluare iusti-  
ciam Maria per suā gr̄am saluat infinitam